

„a nemzeti szocializmus hajtó motorja”.

Csak a zsidóheccsek leplezik le a nemzeti szocializmus szellemét, erkölcsét, terveit és szándékait. A zsidóheccsek mutatják a Harmadik Birodalmat álarc nélkül. Csak, aki a Stürmert ismeri, ismeri Hitler-Németországot.

VINCZE OSZKÁR: NÉP ÉS NÉPESEDÉSIPOLITIKA
(Budapest. Viktória kiadás. 1935)

Napjainkban a népesedésipolitika Magyarországon nem annyira tudomány, mint tudományos mezbe öltöztetett egyke elleni küzdelem. Nem társadalmi, hanem nemzeti érdeket szolgál. A bajok kuforrása nem az egyénekben, hanem a kiöregedett társadalmi összefüggésekben van. Vincze Oszkár nagyon helyesen mutat rá mindezekre. Végigvezet a különféle korok népesedésipolitikáin s erre a megállapításra jut: „Amint az emberiség rálép a társadalmi rend szerkezeti átépítésének útjára, a társadalom megújult véredényei a megijfodott szervezet pontosságával az emberi élet funkcionális egyensúlyát fogja megteremteni.” Az alábbi részletet mutatjuk be olvasóinknak. (P. M.)

A társadalomba tömörült embernek már egész primitív fokon is voltak népesedésipolitikai gondolatai. Ősi állapotában a vadak elleni küzdelem, élelemszerzés, később az új jövevényekkel szembeni szolidáris védekezés szabta meg az ember értékét, mely ebben az időben még igen gyéren népesítette be a földet. Még a XIV. században, már nagy nép és államegységek idején is súlyos gondok merültek fel, mert az orvostudomány teljes gyermekcipője és a szociálhigiénia hiánya folytán nagy járványok gázolnak bele a népek embertábláiba és a járvány pusztítása előtt csak a véletlen barrikádjai terülnek el.

Egész a XVIII. század első feléig, a mai értelemben vett modern gazdálkodás halvány konturjainak kirajzolódásáig inkább kevés volt az emberanyag és csak a századvégi válságok során szólalt meg e kor legnagyobb szociológusa, *Malthus Róbert* fogalmazásában a túlnépesedéssel szembeni aggodalom.

Már a század vége rácsúszott Malthus rémlátásaira, mert a rohamosan fejlődésnek ugrott gépipar a nemzetközivé szélesedő kereskedelem és tengerhajózás kifejlődése olyan embertömegeket ölelt magába, hogy minden látszólagos népfelesleg eltűnt a láthatárról. Az ipari fejlődésnek eme forradalmi emberszükséglete valóban serkentőleg hat a szaporodásra és a minden egyéb jószággal együtt áruvá alakult munkaerő hatalmas firtökben szakadt a termelés kiszélesült piacára. Malthussal aztán minden aggodalom sirbaszállt és teljes anarchia uralkodott a népesedés területén. A kor felfedezi az emberben a minden más jószággal szemben olcsóbb és felelősségmentesebb, kihasználhatóbb jelleget és értéke a kora kapitalizmus kialakulásával teljesen a kereslet és kínálat szerint változik. Amíg a többi termelési eszközök, igás állatok, gépek, motorikus erők üzemén kívül is gondoskodás, kalkuláció tárgyai, addig az emberárú csupán a megvásárolt időre vagy a munkafolyamat tartalma alatt került pénzbe. Amint a munkafolyamatból kilép, megszűnik vele szemben minden kötelezettség. Ez a motívum determinálta ezután az embertermelés mikéntjét és a szociális gondoskodás teljes pusztaságában ma is az olcsó munkaerő, olcsó ujoncanyag a cél minden más ugynevezett erkölcsi tétel hangoztatása ellenére.

Az embertermelés területén ezzel szemben teljes mennyiségi és minőségi anarchia uralkodik. Szerinte a civilizált világon 40-50 millióra teszszik a munkanélküliek számát, ami viszont 100-120 millió éhezőt jelent a

családtagok figyelembe vétele mellett. Erős a valószínűsége annak, hogy a racionalizált termelés e tömegeket még akkor sem tudná többé foglalkoztatni, ha — fogadjuk el elméletileg lehetségesnek — e tömegek fogyasztóképessége a békenivóra emelkedne. Tudjuk ugyanis, hogy mind az ipar, mind a mezőgazdaság termelőképességének indexe olyan nagyot ugrott, hogy csak a munkaidőnek tisztán szociális szempontokból vezérelt radikális leszállítása révén lehetne több embert elhelyezni, mert a mai termelési rendben belül a mai adottságok mellett a jelenlegi munkáslétszám is előtudja állítani a társadalom által szükségelt javak tömegét. Amíg a múlt századig a piacproblémák csupán periódikusan vezettek háborúkra, addig ma az eszeveszett árúkinálat permanens háborús veszedelem állapotát idézi fel. Csökkentett vetésterületek, tengerbe süllyesztett kávé-tömegek, denaturált élelmiszerhekatombák és hidegre koncentrált gyáripari vállalatok a legkiáltóbb jellegzetességei világrendünknek.

Aki tehát az egyke, mint tünet felett a maga nacionalista tüneti jellege jegyében siránkozik, az semmiképpen sem az igazság vagy az emberiség jobb jövője érdekében cselekszik, hanem vagy félrevezetett, vagy félrevezetővé válik. Aki a gazdasági alapépitmény vizsgálata és tökéletes funkcionáló voltának helyreállítása nélkül a néptől több gyermeket reklamál, mint amennyit kellő kultúra hiányában amugyis erején felül ad, az éppúgy ki akarja használni biológiai téren, mint ahogy viseli a társadalom eltartásának terhét a munka és az adózás terén jóval erején felül.

SELLEYI JÓZSEF: ELFOGYOTT A FÖLD ALÓLA...

(A Csehszlovákiai Magyar Tudományos, Irodalmi és Művészeti Társaság kiadása 1935. Pozsony)

A különböző közép-európai államokba tagolt magyar irodalomban, amióta a gazdasági válság még inkább előtérbe dobta a mezőgazdálkodás s ezzel a falu kérdéseit, mind hangosabb egy u. n. népiességi fordulat. Míg azonban az országonként más és más jelszavakkal induló értelmiségi-népiesek (pl. Erdélyben a székelyek, Magyarországon a Válasz, Szegedi Fialatok, stb. csoportjai) egy felülről való, programszerű, magát a népet tudományon, együttérzésen s más rétegeken keresztül, kívülről s nem a véle való együttélésben közelgetik s ezáltal — jóhiszeműségük ellenére is — a kelmeiségük állandóan nyilvánvaló, szereplésük mindenfele hangos, addig az alulról való, magával a néppel együttélő, tényleg a föld párán átgyőzött népiesség csak törmelék irásokban jelentkezett s persze még így is a hivatalosság, általában a középrétegek irodalmának periferiáin kívül. (Veres Péter, Morvay Gyula, Selleyi József és mások.). Ez az etnográfia, babonát, néplelkendezést, fajtabüszkélkedést, paraszticomálást, „vért és rögöt” távolról se hajhászó népiesség nem csak realista életszemléletében és életakarásában különbözik az előbbtől, hanem abban is, hogy szemében az irodalom problémái ugyanazok, mint az életé s ezek a problémák: szociális problémák, a maguk időszerű adottságukban. Ez a fajta — igazi! — népiesség jelentkezik munkatársunk, Selleyi József regényében, melynek részletesebb bírálatát más helyen adjuk. Itt csak rövid szemelvényt mutatunk be a regényből olvasóinknak. (G. G.)

Andók Szilvi reggel, a hegyre pirkadó nap világosságánál befogta a szamarat a kordéba. Engedelmesen hajlott a kendervászón-hámba a szamar már a kordé elé. Agyagért indult Szilvi az udvaráról, mint minden nap.

De a felesége már tarisznyát pakkolt és a kordéba tette.

Nem volt szokásban akkorig sohse tarisznyával készülni neki az agyaghordásnak, mióta a világ világ. Hát az ember meglepetten kérdezte a feleségétől: